

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-3086/22-A

Název	Základní škola nám. Curieových
Sídlo	náměstí Curieových 2, 110 00 Praha 1
E-mail	info@zscurie.cz
IČO	60436115
Identifikátor	600035247
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Tereza Martínková
Zřizovatel	Městská část Praha 1
Místo inspekční činnosti	náměstí Curieových 2, 110 00 Praha 1
Inspekční činnost na místě	7. 11. 2022 – 10. 11. 2022

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba Základní škola nám. Curieových, náměstí Curieových 2, 110 00 Praha 1 (dále „škola“) poskytuje základní vzdělávání a školské služby ve školní družině.

Škola se nachází v oblasti historické zástavby Starého Města s dobrou dopravní dostupností. Vzdělávací činnost probíhá v hlavní budově školy, tělocvična je umístěna v nedaleké budově v Masné ulici.

Škola se profiluje podporou mimořádně nadaných žáků. Vzdělávání vychází z konstruktivistického přístupu a s tím spojené aktivity žáků při výuce. Ve výuce jsou využívány principy alternativního vzdělávání, Feuersteinova metoda (dále „FIE“) pro podporu kritického myšlení žáků a výuka etiky, která u žáků podporuje osvojování sociálních návyků a dovedností. K prioritám školy patří také posilování jazykových a komunikačních dovedností v oblasti cizích jazyků. V souladu s tím je první cizí jazyk – angličtina vyučován od 1. ročníku ve skupinách diferencovaných podle jazykové úrovně žáků. Jazykové vzdělávání žáků je podporováno pestrou nabídkou cizích jazyků na druhém stupni (německý, francouzský, španělský) a účastí žáků v jazykových soutěžích.

K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 606 žáků ve 21 třídách a 15 dětí v přípravné třídě. Zájem o vzdělávací nabídku školy dlouhodobě roste, od posledního inspekčního hodnocení v roce 2015 se zvýšil počet žáků (přibylo 82 žáků) a v souvislosti s tím i počet tříd a pedagogických pracovníků. Nejvyšší povolený počet žáků ve škole (650) byl využit k termínu konání inspekční činnosti na 93 %. Škola má bohaté zkušenosti s inkluzí žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), žáků mimořádně nadaných a žáků s odlišným mateřským jazykem.

Nabídku zájmového vzdělávání realizovaného ve 12 odděleních školní družiny využívá 326 dětí přípravné třídy a žáků 1. až 5. ročníku.

Škola je Fakultní školou Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze a spolupracuje s Mensou ČR.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) působí ve funkci dlouhodobě, při řízení účelně využívá své manažerské zkušenosti i poznatky z dalšího vzdělávání. Koncepce rozvoje školy vychází z vyhodnocení předchozí vzdělávací strategie, promítají se do ní trendy v základním vzdělávání, dokonalá znalost podmínek a potřeb školy i zpětná vazba od všech hlavních aktérů vzdělávání. Ředitelka jako zásadní vnímá rozvoj každého žáka ve společnosti jednotlivců s různými potřebami. V rámci modelu společného vzdělávání jsou realizována systémová opatření, např. intenzivní jazyková podpora žáků-cizinců, koncepce výuky mimořádně nadaných žáků, podpora vyrovnání vývoje u dětí v přípravné třídě, maximální podpora žáků i učitelů odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště.

Úspěšné realizaci koncepčních záměrů napomáhá úzká spolupráce s rodičovskou veřejností. Četné formy spolupráce a komunikace vedení školy se zákonnými zástupci vytvářejí prostor pro rychlý přenos podnětů i okamžitou zpětnou vazbu, umožňují aktivní zapojení rodičů žáků do života školy i jejich identifikaci s aplikovanými vzdělávacími strategiemi. Rodiče dětí a žáků se formou Nadační fondu Curie mohou spolupodílet na aktivitách školy. Oboustranně přínosná je spolupráce školy s Pedagogickou fakultou Univerzity Karlovy (pedagogická praxe studentů fakulty, škola z jejich řad získává nové učitele). Spolupráce s dalšími sociálními partnery je efektivně využívána při realizaci vzdělávacího programu školy, školní družiny i zajišťování preventivních aktivit.

Nastavená organizační struktura odpovídá velikosti školy, průběžně reaguje na její potřeby i dynamický rozvoj. Od posledního inspekčního hodnocení bylo vedení školy posíleno o pozici další zástupkyně. Demokratický, otevřený styl řízení, promyšlené delegování části řídicích kompetencí na zástupce a další pedagogické pracovníky (garanti ročníků, učitelé vykonávající specializované činnosti) včetně adresného stanovení úkolů a zodpovědnosti za jejich splnění vede k efektivní koordinaci jednotlivých činností a umožňuje plynulý chod školy. Významným nástrojem realizovaného systému řízení je otevřená komunikace

a konstruktivní dialog ředitelky se všemi aktéry vzdělávacího procesu a její osobní nasazení ve vytváření příznivého pracovního klimatu školy.

Vedení školy pravidelně monitoruje a vyhodnocuje úroveň pedagogického procesu, na základě svých zjištění přijímá opatření směřující ke zkvalitnění vzdělávání. Z analýzy hospitací i průběžně řešených problémů vyplývají konkrétní doporučení včetně návrhů výukových a výchovných postupů. Pedagogickým pracovníkům je tak poskytováno cílené metodické vedení směřující ke zkvalitňování pedagogických procesů ve výuce. Erudici některých vyučujících dokládá jejich lektorská činnost.

Personální podmínky umožňují naplňování školního vzdělávacího programu. Výchovně - vzdělávací činnost zajišťuje 66 pedagogických pracovníků, z toho 44 učitelů. Podmínky odborné kvalifikace nespĺňuje pětina z nich. Nekvalifikovanost učitelů neměla negativní dopad na kvalitu výuky.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků zohledňuje potřeby školy a umožňuje také individuální rozvoj jednotlivců, např. inovativní přístupy v oblasti čtenářství, badatelské aktivity, tandemové vyučování. Prioritou v dalším vzdělávání je doplnění předpokladů odborné kvalifikace části vyučujících. K profesnímu růstu i sebereflexi efektivně napomáhají pravidelné pohovory pedagogů s ředitelkou. Zahrnují informace z hospitační činnosti, reflexi ze vzájemných hospitací i poznatky z dalšího vzdělávání, včetně stanovení oblastí či témat, v kterých učitelé potřebují pomoc, nebo v kterých by sami mohli poskytnout podporu ostatním kolegům. Nastavený systém představuje účinnou metodickou pomoc novým a začínajícím pedagogům.

Finanční a materiální podmínky umožňují realizaci školních vzdělávacích programů. Uskutečněné rekonstrukce a úpravy přispěly k dalšímu rozvoji instituce. Od minulého inspekčního hodnocení škola prošla stavebními úpravami, při kterých byla provedena mj. půdní vestavba, díky níž škola získala další prostory pro vzdělávání. Škola disponuje dostatečným množstvím kmenových a odborných učeben. Prostorové uspořádání 1. a 2. tříd přispívá k podnětnému a kreativnímu prostředí podporujícímu všestranný rozvoj žáků mladšího školního věku. V souladu s profilací školy je nadstandardní vybavení pro výuku mimořádně nadaných žáků i žáků se SVP. Vedení školy se daří modernizovat stávající vybavení, žáci a pedagogové společně vytvářejí podnětné prostředí, prezentují i výstupy z činnosti žáků a úspěchů školy. Škola zajišťuje stravování pro děti a žáky komerčním subjektem v budově školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Systematická příprava dětí na základní vzdělávání probíhá v přípravné třídě. Hlavním cílem vzdělávacího programu je co nejnazší začlenění dětí do základního vzdělávání a zároveň předcházení případným školním neúspěchům, které by mohly děti negativně ovlivnit do budoucna. Promyšlené výukové metody s využitím mezipředmětových vztahů podporují zvědavost a zájem dětí o výuku. Zvolené náročnější činnosti se prolínaly s odpočinkovými aktivitami a smysluplně na sebe navazovaly. Děti rozvíjely své rozumové a verbální schopnosti, osvojovaly si potřebné pracovní návyky, byly vedeny k dodržování pravidel chování a vzájemné komunikace, nebály se vyjádřit svůj názor či požádat o pomoc.

Nastavená organizace vzdělávání respektuje vzdělávací potřeby a zájmy žáků, přispívá k rozvoji jejich studijního potenciálu. Efektivitu vzdělávání na 1. i 2. stupni školy zvyšuje dělení hlavních předmětů kurikula. Dalším systémovým opatřením podporujícím nadání žáků je promyšlená organizace výuky mimořádně nadaných vycházející z intenzivní diferencované práce učitele s žáky v malých skupinách za využití speciálních vzdělávacích

metod např. gradované učivo, badatelsky orientovaná výuka, projektové práce, vrstevnické učení.

Společným znakem většiny sledovaných hodin na obou stupních byla příznivá pracovní atmosféra založená na vzájemném respektu a dodržování předem dohodnutých pravidel. Učitelé zpravidla dbali na srozumitelné seznámení s cílem či tématem hodiny, úvodní a průběžná motivace žáků byla zaznamenána většinou pouze při výuce žáků mladšího školního věku. Při výuce pedagogové využívali mezipředmětové vztahy a vlastní zkušenosti žáků. Nejčastěji využívanou frontální výuku vhodně kombinovali s metodicky dobře vedeným řízeným rozhovorem a samostatnou prací žáků, kladli důraz na procvičování a upevňování učiva. Někteří učitelé účelně volili činnosti ve skupinách napomáhající vzájemné kooperaci žáků. K aktivizaci žáků přispěla také efektivní práce v komunitním kruhu, vstupní motivace žáků, činnostní a vrstevnické učení či vhodné zařazení pohybových chviliek. Ve většině hospitovaných hodin na prvním i druhém stupni byly využívány metody a formy práce vycházející z konstruktivistického přístupu ke vzdělávání v souladu s vizí školního vzdělávacího programu. V matematickém vzdělávání byla na obou stupních realizována výuka převážně metodou prof. Hejného. Použité metody a formy práce s žáky byly zejména na 1. stupni vhodně vyvážené, střídaly se úlohy podporující rychlejší numeraci či využití již objevených postupů s procesy, při kterých žáci matematizovali reálné situace a řešili problémy, průběžně popisovali a vysvětlovali svoje činnosti, navrhovali možné postupy řešení a diskutovali o jejich správnosti. Využívané prožitkové učení podněcovalo žáky k myšlení v souvislostech, tvořivému přístupu a v sociální rovině k toleranci a vzájemnému respektu. Realizované vzdělávací aktivity v části hodin vycházely z předpokladů a možností žáků, např. diferencovaná výuka anglického jazyka, výuka mimořádně nadaných žáků, vytvářely příjemnou pracovní atmosféru a účinně podporovaly učení. Ve sledované výuce v těchto skupinách bylo žákům nabízeno rozšiřující učivo, žáci byli vedeni k rozvoji logického myšlení, badatelství i přesnému formulování vlastních myšlenek. Ve vyučovacích hodinách zejména na 1. stupni jsou vhodně uplatňovány metody hodnotového vzdělávání a prvky alternativní výuky, což se projevuje i tím, že žáci nalézají vlastní motivaci, spolupracují, rozvíjejí empatii a porozumění životním hodnotám, většinou mají zažité školní návyky a respektují stanovená pravidla. Výuka cizích jazyků je vedena v cílovém jazyce přiměřeně úrovni žáků, rozvíjeny jsou receptivní i produktivní řečové dovednosti, záměrně jsou častěji zařazovány konverzační aktivity. Včasnou korekcí občasných projevů nesprávné výslovnosti žáků a vhodným důrazem na fonetické náležitosti ústní komunikace je cíleně zvyšována kvalita mluveného projevu žáků. Efektivní výuce napomáhá rozdělení žáků do skupin podle aktuálních znalostí a dovedností a s možností dostupností výukových stupňů či zapojení rodilých mluvčích do výuky i odpoledních volnočasových aktivit. Názornost výuky v části hospitovaných hodin vhodně podporovalo používání didaktické techniky, učebních pomůcek a dalších materiálů souvisejících s probíraným tématem. Při práci s informacemi a při opakování, upevňování a ověřování pochopení učiva vedli učitelé v některých vyučovacích hodinách žáky k účelnému využívání mobilního telefonu a školní wi-fi sítě. Funkční podporou vzdělávání žáků byli asistenti pedagoga. Poskytovali přiměřenou pomoc nejen žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, ale napomáhali i plynulosti vzdělávacího procesu (dopomoc žákům, organizační podpora při skupinové práci, příprava učebních materiálů, apod.). V části výuky účelně kooperovali s vyučujícím zapojením do tandemové výuky.

Efektivitu výuky v menší části hospitovaných hodin snižovaly některé organizační nebo metodické nedostatky (nedostatečné využití didaktických pomůcek, nepřesné zadávání úkolů, krátký časový úsek pro vypracování úkolů). Zvolené vzdělávací strategie vedly k nerovnoměrnému zapojení žáků do vzdělávacího procesu, k nižší míře motivace žáků

a někdy i jejich pasivitě. Nedostatkem některých sledovaných hodin byla absence shrnutí učiva v závěru vyučovací jednotky, a tím i ověření splnění vzdělávacího cíle. Nižší míra diferenciací zadávaných úloh v části hospitovaných hodin dostatečně nepodporovala odlišné pracovní tempo, rozdílnou úroveň znalostí a dovedností žáků i jejich individuální potřeby. Vyučující také vždy nevyužili příležitosti k sebehodnocení či k vzájemnému hodnocení žáků podle předem stanovených kritérií.

Vzdělávání účelně rozšiřuje pestrá nabídka volitelných předmětů podporující rozvíjení individuálních zájmů a preferencí žáků a rozmanité projekty, programy, školní a mimoškolní aktivity, jež přispívají k vytváření prosociálních vztahů mezi žáky i sounáležitosti se školou. Jazykové dovednosti žáků jsou prohlubovány také v rámci zahraničních pobytů ve Francii či Německu.

Zájmové vzdělávání je propojeno se základním vzděláváním. Pozitivními znaky jsou časté společné akce, projekty, reprezentování školy na veřejnosti i v soutěžích. Zájmové vzdělávání se významně podílí i na vytváření správných žakovských postojů a rozvíjení sociálních dovedností např. formou tematických projektů zaměřených na osobnostní a sociální výchovu propojenou s výchovou etickou. Prostřednictvím různorodých aktivit vycházejících z potřeb a zájmu žáků jsou rozvíjeny jejich klíčové schopnosti a nadání. Řízené i spontánní činnosti a relaxace jsou přiměřeně časově rozvrženy. Rozmanitá nabídka zájmových kroužků poskytuje všem žákům školy možnost dále si rozšiřovat a prohlubovat znalosti a dovednosti v různých oblastech s ohledem na jejich osobnostní předpoklady a zájmy.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola používá běžné interní nástroje k zjišťování dosažené úrovně znalostí a dovedností žáků včetně srovnávacích písemných prací. Těžiště hodnocení spočívá v pravidelné klasifikaci, která respektuje zásady stanovené ve školním řádu. Ze záznamů z pedagogických rad a pozorování inspekčního týmu vyplývá, že skupinové výsledky a vzdělávací pokrok jednotlivých žáků učitelé průběžně sledují a vyhodnocují, avšak získané informace vždy nevyužívají pro efektivní řízení výuky na základě individuálních potřeb žáků. Z analýzy výsledků vzdělávání žáků vyplývá, že ve sledovaném období všichni žáci prospěli, výchovná opatření byla uplatňována s nižší četností. Velká část žáků školy prospívá s vyznamenáním, i v průběžném hodnocení se snižuje počet hodnocení dostatečnou, nedostatečné se objevují minimálně. Ojedinelé případy školní neúspěšnosti jsou školou neprodleně řešeny, žáci podle potřeby využívají individuální či skupinové konzultace a doučování. Škola nabízí volitelný předmět pro přípravu na přijímací zkoušky na střední školy. Žáci vykazují v jednotné přijímací zkoušce na střední školy vysokou úspěšnost (dlouhodobě kolem 15 % žáků 5. ročníku, 10 % žáků 9. ročníku nad celorepublikovým průměrem). Několik žáků je na základě doporučení školského poradenského zařízení hodnoceno slovně. Žáci ve skupinách pro mimořádně nadané žáky (český jazyk, matematika, člověk a jeho svět) na 1. stupni jsou hodnoceni za nadstavbové učivo navíc i škálou v podobě tabulky se stručným shrnujícím slovním hodnocením. Škola se pravidelně účastní externího testování rozvoje čtenářské a matematické gramotnosti, které pomáhá žákům i učitelům identifikovat aktuální dovednosti v jednotlivých oblastech a poskytuje vhodná doporučení k dalšímu rozvoji.

Ke zvládnutí nároků školní docházky a k utváření pozitivních sociálních vazeb žáků napomáhá adaptační proces 1. a 6. ročníků i rozšiřující vzdělávací aktivity, např. socializační a preventivní programy, spolupráce mezi žáky různých ročníků, rozmanité školní akce a mimoškolní aktivity. Snazší začlenění žáků 1. tříd do výchovně vzdělávacího procesu

podporuje spolupráce s mateřskými školami, nízké počty žáků v 1. třídách, motivační hodnocení a individuální přístup pedagogů.

Systematická práce školního poradenského pracoviště vytváří příznivé podmínky pro inkluzi žáků s potřebou podpůrných opatření, žáků mimořádně nadaných, žáků s odlišným mateřským jazykem i pro prevenci školní neúspěšnosti. Účelně je prováděna prvotní pedagogická diagnostika. Dobře jsou nastavena podpůrná opatření, např. individuální vzdělávací plány, pomoc asistentů pedagoga realizovaná ve spolupráci poradenského týmu s vyučujícími, zákonnými zástupci žáků a školskými poradenskými zařízeními. V případě potřeby škola uplatňuje další intervenční postupy, např. konzultační pomoc, pedagogická intervence, předmět speciálně pedagogické péče, metoda FIE. Realizovaná podpora umožňuje rozvoj každého žáka na úroveň osobního maxima, např. akcelerace učiva, individuální a skupinová projektová výuka žáků s mimořádným nadáním. Žákům s odlišným mateřským jazykem je nabízena výuka češtiny formou druhého jazyka, cizojazyčnými asistentkami a individualizací při výuce.

Školní preventivní strategie reflektuje potřeby školy. Problematika rizikového chování je vhodně zařazena do výuky i mimoškolních aktivit, škola pořádá besedy, semináře, spolupracuje s externími organizacemi. Pedagogové průběžně sledují situaci v třídních kolektivech, v případě výskytu vztahových problémů či rizikového chování následuje okamžitá intervence. Četnost výskytu rizikového chování je na nízké úrovni. Osvědčený způsob řešení kázeňských problémů představují okamžitá jednání s rodiči.

Závěry

Vývoj školy

Ředitelce se daří naplňovat profilaci školy a zkvalitňovat materiálně technického zázemí školy. Vedení školy bylo posíleno o druhou zástupkyni. V části hodin přetrvává nižší zapojení žáků do vzájemného hodnocení a sebereflexe.

Silné stránky

- koncepční řízení školy projevující se v kvalitě výchovně vzdělávacího procesu a vytváření vhodných podmínek pro vzdělávání žáků širokého spektra vzdělávacích potřeb,
- efektivní organizace a realizace výchovně vzdělávacího procesu mimořádně nadaných žáků na prvním stupni,
- efektivní spolupráce učitelů a asistentů pedagoga napomáhající plynulosti výuky,
- komplexní systém práce školního poradenského pracoviště.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- nižší míra diferenciací výuky či jiných úprav organizace, forem a metod s ohledem na různé vzdělávací předpoklady žáků a odlišné tempo jejich práce,
- nedostatečné využití závěrů vyučovacích hodin ke zhodnocení naplnění vzdělávacích cílů a nízké zapojení žáků do vzájemného hodnocení a sebereflexe.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- ve větší míře uplatňovat diferencovaný přístup ve výuce s ohledem na rozdílné studijní předpoklady všech žáků a odlišné tempo práce,

- pracovat efektivně se závěry vyučovacích hodin, důsledně ověřovat splnění stanoveného vzdělávacího cíle, pravidelně zařazovat vrstevnické hodnocení a sebehodnocení žáků na základě kritérií plynoucích ze správně a žákům srozumitelně sdělených výukových cílů,
- na 1. stupni věnovat více pozornosti grafomotorickým návykům a správnému sezení žáků při práci.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola, nám. Curieových, vydaná v úplném znění, dne 29. 6. 2012, s účinností dnem 1. 7. 2012
2. Jmenování do funkce ředitelky školy zřizovatelem ze dne 16. 6. 2013, s účinností od 1. 8. 2013
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „*Nová ŠANce*“ Základní škola nám. Curieových platný od 1. 9. 2022
4. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání ve školní družině při ZŠ nám. Curieových platný od 1. 9. 2022
5. Školní řád ZŠ nám. Curieových pro školní rok 2022/2023
6. Vnitřní řád školní družiny platný od 1. 9. 2022
7. Výroční zpráva o činnosti základní školy za školní rok 2021/2022
8. Záznamy z jednání pedagogické rady, školní roky 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
9. Výběr zápisů z předmětových komisí vedených ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
10. Třídní knihy ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023 vedené k termínu inspekční činnosti
11. Rozvrh vyučovacích hodin platný ve školním roce 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
12. Portfolio výchovného poradce a metodika prevence vedené k termínu inspekční činnosti
13. Personální dokumentace pedagogických pracovníků vedená k termínu inspekční činnosti, vybraný vzorek
14. Kniha úrazů vedená k termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Iva Hlásenská, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

PaedDr. Jana Máchalová, školní
inspektorka

Ing. Marta Dykovská, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.